

THE AMERICAN WAY

DE RAIDERS NAAR LAS VEGAS? PLACE YOUR BETS!

In de vorige aflevering van The American Way stonden de woestijnambities van de National Hockey League (NHL) centraal. Het nieuwe team in de ijshockeycompetitie heeft inmiddels een naam gekregen: de Vegas Golden Knights. Vandaag het tweede deel over de sportieve ontwikkeling van Las Vegas. Mogelijk heeft ook de National Football League (NFL) over enkele jaren een team in de gokstad. De Oakland Raiders willen maar wat graag verhuizen. Maar dat gaat niet zonder slag of stoot. Het economisch steekspel over deze verhuisplannen is momenteel in volle gang.

PIETER VERHOOGT

Laten we beginnen bij het begin. Op 12 januari van dit jaar gaan de 32 NFL-eigenaren akkoord met de verhuizing van de St. Louis Rams naar Los Angeles. Miljardair en Rams-eigenaar Stan Kroenke weet zijn collega's te overtuigen van zijn ambitieuze stadionplannen. Een goede ontwikkeling voor de league, maar een streep door de rekening van de San Diego Chargers en de Oakland Raiders, twee teams die ook in de race waren voor een verhuizing naar LA. Beide teams krijgen van de league een bedrag van 100 miljoen dollar mee als aanmoedigingspremie om met hun thuisgemeente overeenstemming te bereiken over de ontwikkeling van een nieuw stadion.

In San Diego valt een referendum over publieke financiering van een nieuw stadion ter waarde van 1,8 miljard dollar echter negatief uit. En in Oakland? De Raiders spelen als enige NFL-organisatie in een stadion dat zij delen met een honkbalteam. Een stadion dat bovendien stamt uit het midden van de jaren zestig. Kortom, een nachtmerrie als het gaat om de exploitatie. De gemeente weigert echter al jaren om het team op enige wijze tegemoet te komen. Raiders-eigenaar Mark Davis ziet daarom niets in een zoveelste smeekbede richting de lokale autoriteiten. Hij is er klaar mee en wil weg uit Oakland. Davis raakt in gesprek met San Antonio en Las Vegas. En vooral in Nevada wordt zijn flirt met volle overtuiging beantwoord.

Nieuw stadion

In Las Vegas hebben de beleidsmakers sinds de eeuwwisseling de ambitie om de toeristenstad minder afhankelijk te maken van de gokindustrie. Een breder aanbod van leisurefaciliteiten (lees: golfbanen), entertainment en sportevenementen moet helpen om de stadseconomie minder eenzijdig te maken en tegelijk verder te laten groeien. Professionele sportorganisaties, en zeker een NFL-team, passen uitstekend in dat plaatje. Het Southern Nevada Tourism Infrastructure Committee, een adviesorgaan om het toerisme te bevorderen, adviseert dan ook positief over de eventuele komst van een NFL-team. In recordtijd worden plannen ontwikkeld voor een hypermodern footballstadion. Het overdekte stadion gaat naar schatting 1,9 miljard dollar kosten, zal 65.000 zitplaatsen

hebben en moet naast het toekomstige NFL-team ook de thuisbasis worden van het footballteam van de University of Nevada Las Vegas (UNLV). De universiteit verwacht dat het stadion de Running Rebels in staat zal stellen aan te haken bij de top van het college football. De exploitatie van het huidige stadion levert UNLV jaarlijks een winst op van 3,5 miljoen dollar. De verwachting is dat zelfs bij de verwachte huur van 1,5 miljoen dollar (250.000 dollar per wedstrijd) de inkomsten aanzienlijk zullen toenemen.

De gesprekken tussen Davis en Las Vegas verlopen voorspoedig. Davis is gecharmeerd van de stadionplannen en marktonderzoek wijst uit dat er in Las Vegas voldoende (economisch) draagvlak is voor een rendabele exploitatie van zijn NFL-team. De lokale autoriteiten weten van doorpakken. Het stadionvoorstel doorloopt in een razend tempo de besluitvormingsprocedures en in oktober stemt de senaat van Nevada in met het voorgestelde financieringsplan voor het stadion. Dit plan voorziet in een publieke bijdrage van 750 miljoen dollar in de bouwkosten. Van de overige 1,15 miljard dollar wordt 650 miljoen ingebracht door de lokale ondernemer Sheldon Adelson, die met een persoonlijk vermogen van circa 25 miljard

tot de allerrijkste Amerikanen behoort. De resterende 500 miljoen moet worden ingebracht door de Raiders.

Om de bijdrage van 750 miljoen dollar te financieren wordt de toeristenbelasting op hotelovernachtingen in Clark County (Las Vegas en omgeving) met ongeveer een procent verhoogd. Dat levert in dertig jaar voldoende inkomsten op. De autoriteiten wijzen graag op de positieve impact die het stadion en het NFL-team zullen hebben op de lokale economie. Onderzoek wijst uit dat het stadion goed is voor een (toeristische) bestedingsimpuls van ruim 600 miljoen dollar per jaar.

NFL is terughoudend

Op 19 oktober, tijdens een bijeenkomst van NFL-eigenaren in Houston, presenteert Mark Davis de stadion- en verhuisplannen aan zijn collega's. Een aantal van hen, onder wie Kroenke (Rams) en Jerry Jones (Dallas Cowboys), is meteen enthousiast. Zij zien vooral de voordelen van moderne stadions en de kwaliteit die de NFL daarmee uitstraalt. Er zijn ook tegenstanders. Die vrezen imago schade wanneer de NFL te dicht tegen de gokwereld aan kruipt. Of men twijfelt aan de economische haalbaarheid van het plan. Tegenstanders wijzen ook op de marktpotentie van Los Angeles, waar de Raiders al een grote fanbase hebben, en waar het nieuwe stadion van de Rams een tweede NFL-team kan huisvesten.

NFL-commissioner Roger Goodell geeft aan dat de league de Raiders liever in Oakland ziet blijven, maar dat de beslissing uiteindelijk bij de gezamenlijke eigenaren ligt. Hij zegt vooral dat de plannen van Davis en Las Vegas nog veel onduidelijkheid kennen en dat er eerst meer onderzoek zal worden gedaan. De uitkomsten daarvan zijn wellicht beschikbaar op de volgende NFL-bijeenkomst in december.

Oakland

Inmiddels is men ook in Oakland wakker geschrokken. Burgemeester Libby Schaaf onderhoudt intensief contact met Goodell, veroordeelt de publieke stadionfinanciering in Nevada en zegt te werken aan een plan om de Raiders voor Oakland te behouden. Daarbij krijgt zij sinds kort hulp uit onverwachte hoek. Een consortium van investeerders, onder aanvoering van voormalig NFL-ster speler Ronnie Lott, heeft zich gemeld met een plan voor een nieuw te ontwikkelen stadion met 58.000 zitplaatsen, vlak bij het huidige Oakland Coliseum. De kosten van 1,3 miljard dollar zouden worden verdeeld over de investeringsgroep (600 miljoen), de lokale overheid (200 miljoen), de NFL (200 miljoen) en de Raiders (300 miljoen).

De Raiders zijn echter niet bij het plan betrokken en Davis toont zich niet onder de indruk. Hij blijft vol inzetten op de verhuizing naar Las Vegas en heeft aangekondigd zijn verhuisplannen in januari in stemming te willen brengen. Ingewijden vermoeden dat Davis onder de 31 teameigenaren voldoende medestanders heeft om dan groen licht te krijgen. De vraag is vooral hoe de league zich de komende tijd zal opstellen. Draait men bij of stuurt het hoofdkantoor aan op uitstel van de stemming? Mag Davis goedkoop geld lenen uit het stadionfonds van de NFL? En hoe hoog gaat de verhuisvergoeding zijn die Davis aan de NFL zal moeten betalen? Dit steekspel bereikt binnenkort zijn hoogtepunt. Komt ook de NFL naar Las Vegas? We zullen het snel weten. ●

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

HET NIEUW TE BOUWEN RAIDERS-STADION IN LAS VEGAS PAST PERFECT BIJ DE UITSTRALING VAN HET GOKPARADIJS EN BIEDT EEN SCHAT AAN EXPLOITATIEMOGELIJKHEDEN. DE LEAGUE ZIET HET TEAM ECHTER LIEVER IN OAKLAND BLIJVEN.